

УДК 519.86

Лесик А. В.,*студент, Національний університет "Острозька академія"**Науковий керівник:**викл. Клебан Ю. В.*

ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ПОБУДОВИ АНАЛІТИЧНИХ БАЗ ДАНИХ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Аналіз діяльності підприємства вимагає комплексного аналізу усіх сфер діяльності, від фінансового до аналізу зовнішнього середовища, для правильного управління підприємством. Тому було вирішено здійснити систематизацію, узагальнення усіх існуючих економіко-математичних методів аналізу діяльності підприємства і на їх основі створити комплекс економіко-математичних моделей для аналітичних баз даних.

Для даної роботи було проаналізовано роботи вчених у сфері аналізу економіко-математичного апарату аналізу підприємств у сфері сільського господарства. В загальному в публікаціях зустрічається економіко-математичний виключно для аналізу внутрішнього середовища, тобто оцінка різного роду фінансової діяльності підприємства, та аналіз ринку.

В даній роботі ми намагалися зробити комплексний аналіз, тому економіко-математичний апарат який використовується в роботі можна умовно поділити на:

– Економіко-математичний апарат аналізу внутрішнього середовища підприємства;

– Економіко-математичний апарат аналізу зовнішнього середовища.

Аналіз внутрішнього середовища підприємства розпочинається із аналіз балансу підприємства. В даному розділі здійснюється горизонтальний та вертикальний аналіз балансу підприємства, та даються рекомендації стосовно покращення діяльності, на основі нормативних значень.

Наступним кроком є фінансовий аналіз, тобто аналіз фінансового стану на основі показників: оцінки майнового стану, ліквідності

та платоспроможності, фінансової стійкості та стабільності підприємства та рентабельності(прибутковості). Дані групи показників повністю описують фінансову діяльність підприємства.

Аналіз розвитку підприємства буде здійснюватися на основі моделей банкрутства підприємства, запропонованих різними вченими, а зокрема: модель Е. Альтмана запропоновану у 1983 році; модель діагностики платоспроможності Конана і Гольдера; модель Таффлера розроблена у 1977 році; Модель Спрінгейта; модель credit-men розроблена Ж. Де Паляном; модель Фулмера класифікації банкрутства; коефіцієнт Бівера; модель В. Чупісома; Модель R іркутського університету; модель О.О.Терещенка; модель прогнозування банкрутства Матвійчука А.В.

Даний комплекс на нашу думку зможе комплексно визначити та оцінити внутрішнє середовище підприємства. І дати рекомендація як покращити ефективність роботи підприємства.

Зовнішній стан підприємства буде визначатися на основі показників, які будуть ранжувати підприємства в галузі. Це зокрема буде коефіцієнт потенціалу підприємства, даний коефіцієнт буде розраховуватися на основі графоаналітичного методу “квадрату потенціалу”. Такий метод дає можливість системно встановити кількісні та якісні зв’язки між окремими елементами потенціалу, рівень його розвитку. Дану діагностику потенціалу підприємства доцільно проводити методом порівняльної комплексної рейтингової оцінки за допомогою системи показників за такими функціональними векторами: Виробництво, розподіл та збут продукції.; Організаційна структура та менеджмент; Маркетинг; Фінанси.

Коефіцієнт потенціалу підприємства на одинці не має ніякого аналітичного змісту, адже він дає свого роду індекс розвитку підприємства, який потрібно прирівнювати з іншими підприємствами в галузі.

Зовнішнє середовище також буде описуватися і модель конкурентоспроможності, яка буде визначатися на основі показника конкурентоспроможності, в якій вхідними параметрами будуть індекс фондівддачі, індекс використання трудових ресурсів, індекс рентабельності, темп росту частки ринку.

Ще одним показником зовнішнього середовища є місткість ринку, яка визначається як: $V=B+Z+I+E$, де V – місткість ринку; B – виробництво товарів; Z – залишки товарних запасів; I – імпорт товарів; E – експорт товарів. Даний показник визначає кількість товарів які може реалізувати дане підприємство на ринку України.

Також для аналізу буде поводитися аналіз частки продукції на ринку, що дасть змогу визначити місце підприємства на ринку, та чітко сформулювати стратегію підприємства для діяльності.

На основі даного комплексу було реалізовано аналіз діяльності сільськогосподарського підприємства ТзОВ “Сільськогосподарське підприємство Нива”. Після даного аналізу отримано звіт про усі сфери діяльності, дано рекомендації для покращення діяльності та визначено основні проблеми, які існують на підприємстві.

Отже, даний комплекс економіко-математичного апарату здійснює загальний аналіз підприємства у різних сферах його діяльності. Визначає основні проблеми та перспективи розвитку даного підприємства. Здійснити повний аналіз діяльності. Тому даний економіко-математичний апарат можна буде використовувати для аналітичної бази даних сільськогосподарських підприємств.

Література:

1. Богацька Н.М., Дуржинська А.Ю., Критерії ефективності діяльності підприємства// - Вінницький торговельно-економічний інститут, 2010
2. Економіка підприємства: Підручник // За ред. С. Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ, 1999. – 284 с.
3. Жданко Є.С. Прогнозування цін як інструмент поліпшення фінансово-економічних результатів діяльності металургійних підприємств // Донецький національний університет, 2007
4. Злотнікова Є.М. Оцінка фінансового стану та ймовірності банкрутства сільськогосподарських підприємств // Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2011
5. Клімова І.О Статистичний аналіз та перспективи розвитку ринку первинної сільськогосподарської продукції житомирського регіону// Державна академія статистики, обліку та аудиту, 2010